Pelkė — tai vandens prisotinta ekosistema, kurioje susikaupia organinė medžiaga (durpės). Pelkės gali būti įvairių tipų: aukštapelkės, žemapelkės, tarpinio tipo ir kt.

Pelkės funkcijos:

- *Kaupia anglies dioksidą* — pelkėse per ilgus laikotarpius susikaupia daug organinės medžiagos (durpių), kurioje sulaikoma anglis; tai sumažina jos išsiskyrimą į atmosferą.
- *Valo ir filtruoja vandenį* — pelkių augalai, dirvožemio ir durpių sluoksniai sulaiko ir skaidrina teršalus, todėl pelkės veikia kaip natūralūs filtrai.
- *Reguliuoja požeminio vandens lygį* — pelkės kaupia vandenį ir lėtina jo išsiskyrimą, taip mažindamos potvynių ir staigių vandens lygio svyravimų riziką.
- *Saugo biologinę įvairovę* — pelkėse gyvena specializuotos ir dažnai retos rūšys (augalai, paukščiai, vabzdžiai), kurioms reikalingos drėgnos sąlygos.
- *Padeda stabdyti dirvožemio eroziją* — pelkės stabilizuoja gruntą, ypač pakrantėse ir upių slėniuose.
- *Suteikia vertingos informacijos apie klimato kaitą* — durpės saugo ilgalaikes klimato ir aplinkos sąlygų įrašų sekas (pvz., žiedadulkių sluoksnius), kurios naudojamos moksliniuose tyrimuose.

Ar reikia saugoti ir atkurti pelkes?

Taip! Pelkės atlieka svarbias ekosistemos funkcijas: saugo anglies atsargas, gerina vandens kokybę, palaiko biologinę įvairovę ir mažina potvynių riziką. Nusausinus arba sunaikinus pelkes, daug šių funkcijų prarandama: išlaisvėja saugoma anglis, nyksta rūšys, blogėja vandens kokybė, didėja potvynių rizika.

Pelkių pasiskirstymas priklauso nuo geologinės ir klimatinės istorijos — **visos trys Baltijos šalys turi reikšmingų pelkių plotų, bet daugiausia pelkių yra ESTIJOJE**.

Dvi didžiausios Lietuvos pelkės yra:

- **Žuvinto pelkė** — saugoma teritorija, garsėjanti paukščių gausa ir ornitologiniais tyrimais.
- **Čepkelių raistas (Čepkelių pelkė)** — viena iš didžiausių aukštapelkių su vertingu durpių sluoksniu ir retais augalais. Paspaudę nuorodą galite sužinoti: Kaip atsirado Čepkelių aukštapelkė? (Dzūkijos Nacionalinio Parko informacija)

Lankantis pelkėje reikėtų vaikščioti specialias pažymėtais takais, neskinti ir nerauti augalų, netrikdyti laukinių gyvūnų ir tausoti saugomų rūšių buveines.